

بررسی رده های وزنی دانش آموزان و ارتباط آن با ناهنجاریهای وضعیتی دانش آموزان

مجری: فرهاد رحمانی نیا

عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان-۱۳۸۸

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین رده های وزنی با ناهنجاری های کیفوز و لوردوز بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را پسران و دختران دانش آموز مقاطع ابتدایی، راهنمایی و متوسطه مدارس دولتی و غیرانتفاعی و دولتی شهرستان رشت تشکیل می دادند ($N = 107776$) که از این تعداد ۴۶۷۴۵ نفر پسر و ۶۱۰۳۱ نفر دختر بودند. با توجه به روش های برآورد نمونه و از طریق نمونه گیری تصادفی تعداد ۴۲۹ نفر پسر و ۴۰۰ نفر دختر در تحقیق حاضر شرکت کردند. روش کار به این صورت بود که برای تعیین رده های وزنی از شاخص توده بدنی (BMI) استفاده شد که از تقسیم وزن بدن (kg) آزمودنیها بر مجذور قد (m^2) آنان محاسبه و بر حسب BMI - cut off - نقطه درصدی ۸۵-۱۵ برای رده وزنی قابل قبول؛ کمتر از ۱۵ برای رده کم وزنی؛ ۹۵-۸۵ برای رده اضافه وزن و بالاتر از ۹۵ برای چاقی در نظر گرفته شده است. همچنین ناهنجاری های ستون فقرات که شامل کایفوز و لوردوز بود با استفاده از خط کش منعطف همراه با ثابت کننده، مورد اندازه گیری قرار گرفتند. نهایتاً اطلاعات پس از بررسی توصیفی با روش خی دو (X^2) و آنالیز واریانس یک طرفه (ANOVA) در سطح $p \leq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. پس از آزمون آماری مشاهده شد که بین میزان BMI و میزان لوردوز آزمودنی های پسر رابطه معنی داری وجود دارد ($p \leq 0/05$)، اما بین BMI و میزان کایفوز در پسران رابطه معنی داری مشاهده نشد. همچنین بین میزان BMI با میزان لوردوز و کایفوز آزمودنی های دختر رابطه معنی داری وجود نداشت. نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه نیز نشان داد که اختلاف معنی داری در میزان لوردوز چهار رده وزنی در آزمودنیهای هر دو جنس و کل آزمودنیها وجود دارد ($p \leq 0/05$) و پس انجام آزمون تعقیبی LSD مشاهده شد که در میزان لوردوز رده کم وزنی و وزن قابل قبول با رده چاق اختلاف معنی داری وجود دارد ($0/05$). به عبارت دیگر، میزان ناهنجاری لوردوز در دانش آموزان چاق بیشتر از سایر رده های وزنی بوده است. همچنین اختلاف معنی داری در میزان لوردوز گروههای سنی ۷ تا ۱۷ سال مشاهده نشد اما در مورد کایفوز این اختلاف در دختران معنادار بود. با توجه به نتایج پژوهش حاضر می توان نتیجه گرفت که چاقی و تغییرات وزنی باید به عنوان یک عامل مهم در بروز ناراحتی های اسکلت محوری بدن مدنظر قرار گیرد؛ و در پیشگیری و اصلاح این ناهنجاری ها در سنین پایین، توجه به رده های وزنی افراد ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: اضافه وزن، کم وزنی، چاقی، وزن قابل قبول، کایفوز، لوردوز